

Комунальний заклад Сумської обласної ради
«Путивльський педагогічний фаховий коледж імені С.В. Руднева»

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

**ПІДГОТОВКИ ФАХОВОГО МОЛОДШОГО БАКАЛАВРА
НА ОСНОВІ БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

Затверджено педагогічною радою

Директор Світлана КОВАЛЬОВА
Протокол № 1 від «28» серпня 2023 р.

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2023 р.
Директор Світлана КОВАЛЬОВА

Путивль, 2023

Освітню програму розроблено відповідно до наказу МОН № 570 від 01.06.2018 р. «Про затвердження типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти» робочою групою у складі:

1. Малецька Тетяна Володимирівна – заступник директора з навчальної роботи, спеціаліст вищої категорії, «викладач-методист»
2. Стьопчкіна Юлія Олександрівна – завідувач відділення, викладач соціально-економічних дисциплін, спеціаліст вищої категорії
3. Красовська Ірина Василівна – голова циклової комісії дошкільної педагогіки, психології та окремих методик, спеціаліст вищої категорії
4. Піщикова Наталія Олексіївна – голова циклової комісії шкільної педагогіки, психології та предметів спеціалізації, спеціаліст вищої категорії, старший викладач
5. Осадчий Віктор Іванович – голова циклової комісії фізичного виховання, спеціаліст вищої категорії

Загальні положення освітньої програми коледжу

Освітня програма профільної середньої освіти для здобувачів освіти, що здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень фаховий молодший бакалавр за спеціальностями: Дошкільна освіта, Початкова освіта, Фізична культура і спорт на основі базової загальної середньої освіти (далі Освітня програма) розроблена на виконання Закону України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Державного стандарту базової і повної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів № 1392 від 23.11.2011 р. (далі Державний стандарт), наказу МОН № 570 від 01.06.2018 р. «Про затвердження типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти» (далі Типова освітня програма) та з урахуванням наказу МОН № 406 від 20.04.2018 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», наказу МОН № 1493 від 28.11.2019 р. «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня».

Освітня програма забезпечує виконання Державного стандарту, а також визначає засади організації освітнього процесу підготовки фахових молодших бакалаврів з одночасним отриманням профільної середньої освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг та структуру навчального навантаження (див. додаток)
- пропонувані зміст окремих предметів та очікувані результати навчання здобувачів подані в рамках навчальних програм, затверджених наказами МОН № 1407 від 23.10.2017 р. «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти» зі змінами внесеними згідно з наказом МОН № 1377 від 04.11.2020 р. та наказу № 1539 від 24.11.2017 р. «Про надання грифу МОН програмам з фізики та астрономії для учнів 10-11 класів та польської мови для учнів 5-9 та 10-11 класів закладів загальної середньої освіти»;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

Загальний обсяг та структура навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для студентів I-II курсів у частині профільної середньої освіти, яке фінансується складає 2660 годин. Гранично допустиме тижневе навантаження на студента I-II курсів у частині профільної середньої освіти складає 30 годин. Навчальні години з предмету «Фізична культура», що не враховуються при визначенні гранично допустимого тижневого навантаження студентів.

Освітня програма та відповідний навчальний план профільної середньої освіти розробляються відповідно до статті 15 Закону України «Про загальну середню освіту» наказу МОН № 570 від 01.06.2018 р. «Про затвердження типової освітньої програми профільної освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти», Методичних рекомендацій «Розроблення освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої

освіти», Державного стандарту. Вони передбачають години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів. При складанні навчального плану перелік предметів з блоку вибірково-обов'язкових, профільних і спеціальних курсів сформовано з урахуванням галузі знань та спеціальності, з яких здійснюється підготовка за освітньо-кваліфікаційним рівнем фаховий молодший бакалавр.

Із запропонованого в Типовій освітній програмі двох варіантів переліку базових предметів:

- перший варіант (Додаток 1), що містить перелік базових предметів з експериментальними інтегрованими курсами («Історія: Україна і світ». «Природничі науки»);
- другий варіант (Додаток 2), що містить перелік базових предметів, який включає окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничого циклів

Коледж обирає другий варіант без використання експериментальних інтегрованих курсів.

В обраному варіанті (див. додаток до цієї освітньої програми) визначено мінімальну кількість годин на вивчення базових предметів у відповідності до Типової освітньої програми, що має забезпечити досягнення рівня очікуваних результатів навчання студентів згідно з вимогами Державного стандарту. Кількість годин для вивчення окремих базових предметів збільшена за рахунок додаткових годин (див. додаток до цієї освітньої програми).

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами (Інформатика, Мистецтво). Заклад освіти обирає два предмети з переліку та визначив 187 годин на їх вивчення з навчального плану.

Для забезпечення профільного навчання, яке є невід'ємною частиною професійної підготовки фахового молодшого бакалавра, призначено перелік навчальних дисциплін (Економіка (основи економічної теорії), Вступ до спеціальності (загальні основи педагогіки), Українська мова (за професійним спрямуванням), «Психологія (загальна, вікова, педагогічна)) та дисципліна Художня культура, що за змістом інтегрується з обов'язково-вибірково курсом Мистецтво. З метою підвищення рівня володіння іноземною мовою, запропоновано предмет Практика усного і писемного мовлення (іноземна мова).

Зазначені профільні курси забезпечують попередню професійну підготовку до засвоєння змісту педагогічно орієнтованих навчальних дисциплін: Педагогіка, Методика навчання учнів початкової школи математиці, українській мові, природознавству, мистецтву тощо. Вони призначені для доповнення, поглиблення змісту окремих розділів профільних предметів, надають здобувачам освіти знання з сфери майбутньої професійної діяльності. Тематика і зміст цих курсів розробляються та затверджуються Коледжем у відповідності до Положення про організацію освітнього процесу. Спеціальні курси, профільні предмети, окремі базові предмети реалізуються за рахунок додаткових годин (таблиця 2 Типової освітньої програми).

Результати навчання з профільних предметів, які виходять за рамки Державного стандарту, зараховуються закладом освіти в результатах навчання

за освітньо-професійною програмою фахового молодшого бакалавра, обсяги яких визначаються у кредитах ЄКТС та зараховуються в дисциплінах навчального плану підготовки за освітньо-кваліфікаційним рівнем фахового молодшого бакалавра.

Заняття з курсу Захист України можуть проводитись наприкінці навчального року з використанням навчально-методичної бази військових частин, військових ЗСУ та ветеранів бойових дій, відповідних кафедр закладів вищої освіти, військових комісаріатів, оборонно-спортивних, військово-патріотичних таборів тощо.

З навчальних предметів або курсів, з яких згідно з навчального плану (див. додаток до цієї освітньої програми) тижневе навантаження становить до двох годин на тиждень припустимим є його вивчення блоком за обмежений період часу з урахуванням необхідності забезпечення рівномірності розкладу занять впродовж семестру.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати викладач у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання сприяють формуванню ключових компетентностей здобувачів освітньо-кваліфікаційного рівня фахового молодшого бакалавра.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1.	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово) грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення ненормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета: поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2.	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій визначених чинною навчальною програмою: розуміти на слух</p>

		<p>зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3.	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ; інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації.</p>

4.	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки техніки та технологій усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях.</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.</p>
5.	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.</p>
6.	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність: моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7.	Ініціативність і	<p>Уміння: генерувати нові ідеї вирішувати</p>

	підприємливість	<p>життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди — це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).</p>
8.	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді; виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9.	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів,</p>

		схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10.	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних: враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень, розпізнавати як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ошадне та бережливе відношення до природніх ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проєкти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.
11.		

Такі ключові компетентності як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися засобами як окремих предметів, так і їх угруповань.

Ключові та загально-предметні компетентності, окремі предмети та предметні цикли можуть інтегруватися формуючи наскрізні лінії.

Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека і сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність», спрямованих на формування у студентів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека і сталий розвиток	<p>Формування у здобувачів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вмінню вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. При цьому є можливим проведення занять на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Викладач повинен сприяти формуванню у студентів толерантного ставлення до товаришів, порядності, чесності.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага (wow) -ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатних викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Вимоги та форми здобуття профільної середньої освіти

Профільна середня освіта здобувається після здобуття базової середньої освіти.

Форми організації освітнього процесу визначаються Коледжем самостійно відповідно до Положення про організацію освітнього процесу, затвердженого у встановленому законодавством порядку.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Внутрішня система забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення студентами (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок студентів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища Коледжу;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на офіційному веб-сайті Коледжу.

На підставі затвердженої освітньої програми профільної середньої освіти для підготовки фахових молодших бакалаврів на основі базової загальної середньої освіти розробляється навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Додаток
до Освітньої програми профільної
середньої освіти профілю
«Педагогічний», для студентів, що
здобувають освітньо-кваліфікаційний
рівень фаховий молодший бакалавр за
спеціальностями 012 «Дошкільна освіта»
013 «Початкова освіта»
017 «Фізична культура і
спорт»

**Перелік навчальних предметів профільної середньої освіти для студентів,
що здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень фаховий молодший
бакалавр за спеціальностями 012 «Дошкільна освіта»
013 «Початкова освіта»
017 «Фізична культура і спорт»**

	Назва дисципліни	Всього
	Базові предмети	
1	Українська мова	156
2	Українська література	156
3	Зарубіжна література	80
4	Іноземна мова	156
5	Історія України	156
6	Всесвітня історія	80
7	Громадянська освіта	76
8	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	215
9	Біологія і екологія	152
10	Географія	97
11	Фізика і астрономія	245
12	Хімія	135
13	Фізична культура	211
14	Захист України	118
	РАЗОМ	2033
	Вибірково-обов'язкові предмети	
	Інформатика (з поділом на підгрупи)	97
	Мистецтво (Художня культура)	90
	РАЗОМ	187
	Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	
	Економіка (основи економічної теорії)	45
	Музичне виховання	60

	Вступ до спеціальності (загальні основи педагогіки)	75
	Практика усного і писемного мовлення (іноземна мова)	90
	Українська мова (за професійним спрямуванням)	75
	Психологія (загальна, вікова, педагогічна)	95
	РАЗОМ	440
		2660